

POLITICAL VIEWS OF THE UNITED STATES OF AMERICA ON THE ISSUE OF TAIWAN

Doston Nuridinov

Lecturer

*Tashkent State University of Oriental Studies
Tashkent, Uzbekistan*

ABOUT ARTICLE

Key words: geopolitical interests, economic factor, military training activities, conflict of political interests.

Abstract: The article talks about US-Taiwan relations, the interests of the US in the region, its political views, as well as factors that may arise with the PRC.

Received: 11.05.23

Accepted: 13.05.23

Published: 15.05.23

AMERIKA QO'SHMA SHTATLARINING TAYVAN MASALASIDAGI SIYOSIY QARASHLARI

Doston Nuridinov

o'qituvchi

*Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti
Toshkent, O'zbekiston*

МАҚОЛА HAQIDA

Kalit so'zlar: geosiyosiy manfaatlar, iqtisodiy omil, xarbiy mashg'ulot harakatlari, siyosiy manfaatlar to'qnashinushi.

Annotatsiya: Maqolada: AQSh, Tayvan munosabatlari, AQShning mintaqadagi manfaatlar, olib borayotgan siyosiy qarashlari, shu bilan birga XXR bilan yuzaga kelishi mumkin bo'lgan omillar to'g'risida so'z boradi.

ПОЛИТИЧЕСКИЕ ВЗГЛЯДЫ СОЕДИНЕННЫХ ШТАТОВ АМЕРИКИ ПО ВОПРОСУ О ТАЙВАНЕ

Достон Нуридинов

преподаватель

*Ташкентский государственный университет востоковедения
Ташкент, Узбекистан*

О СТАТЬЕ

Ключевые слова: геополитические интересы, экономический фактор, военно-

Аннотация: В статье говорится об американо-тайваньских отношениях,

учебная деятельность, конфликт интересах США в регионе, их политических интересов.

конфликт интересах США в регионе, их политических взглядах, а также факторах, которые могут возникнуть с КНР.

KIRISH

Tayvan masalasi Qo'shma Shtatlar uchun muhim geosiyosiy va xavfsizlik ta-siriga ega bo'lgan muhim masala bo'lib qolmoqda. Zarurat tug'ilgan taqdirda ham uni o'z nazorati ostiga qaytarishga harakat qiladi. Ayni paytda, Tayvan de-fakto mustaqillikka ega va suveren davlat sifatida xalqaro tan olinishiga intiladi. Mintaqaning strategik ahamiyatini hisobga olgan holda, Qo'shma Shtatlar Tayvan bo'g'ozida barqarorlik va xavfsizlikni saqlashdan aniq manfaatdor. Shu sababli siyosiy jihatdan Tayvan mojarosining geosiyosiy va xavfsizlik kontekstini tahlil qilib boradi esa mintaqada kuchli mudofaa pozitsiyasini saqlab qolish va Xitoyni harbiy harakatlarga undashi mumkin bo'lgan harakatlardan qochishni o'z ichiga oladi. Qo'shma Shtatlar uchun kutilgan natija mintaqada barqarorlikni saqlash, Xitoy bilan harbiy mojaroning oldini olish va Tayvanni mudofaa qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlashdir. Ushbu natijaga erishish uchun Qo'shma Shtatlar Tayvanni mustaqil davlat sifatida rasman tan olish yo'lidagi har qanday harakatdan qochib, Tayvan bilan xavfsizlik sohasidagi hamkorlikni kuchaytirishi kerak. Qo'shma Shtatlar, shuningdek, Xitoy va Tayvan o'rtasidagi keskinlikni kamaytirish uchun diplomatik sa'y-harakatlarni amalga oshirishi kerak, shu bilan birga nizoni muloqot orqali tinch yo'l bilan hal qilish muhimligini ta'kidlaydi. Tayvan mojarosining kengroq geosiyosiy va xavfsizlik ta'sirini, shu jumladan Qo'shma Shtatlar va Xitoy o'rtasidagi kengroq mojaro ehtimolini tan oladi. Shuning uchun siyosat jihatdan AQShning Osiyo-Tinch okeani mintaqasidagi umumiyy strategik manfaatlari va ustuvorliklarini ham hisobga olishi kerak. Umuman olganda, Tayvanga olib borilayotgan strategik siyosati Xitoy bilan harbiy qarama-qarshilik xavfidan qochib, mintaqada barqarorlikni saqlash va Qo'shma Shtatlarning Tayvanni himoya qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlash o'rtadagi eng yaxshi muvozanat deb xisoblaydi.

Tayvan mojarosi Osiyo-Tinch okeani mintaqasida uzoq vaqtidan beri davom etayotgan muammo bo'lib kelgan. Tayvan o'zini mustaqil davlat deb da'vo qilmoqda, Xitoy esa uni Xitoya tegishli deb biladi. Bu bahs geosiyosiy va xavfsizlik tarangligiga olib keldi, bu ikki tomon o'rtasida harbiy mojarolar yuzaga kelishi va kengroq mintaqaga, jumladan Qo'shma Shtatlarning ishtiroti uchun olib kelmoqda. Muammo shundaki, Tayvan mojarosini mintaqada barqarorlikka yordam beradigan, Amerika Qo'shma Shtatlarning Tayvanni himoya qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlaydigan va Xitoy bilan harbiy qarama-qarshilik xavfidan qochadigan tarzda qanday hal qilish kerak. Mavjud vaziyat noaniqlik va potentsial beqarorlik bilan tavsiflanadi. Muammo kengroq geosiyosiy va xavfsizlik konteksti, jumladan, Qo'shma Shtatlar va Xitoy, shuningdek, Yaponiya va Janubiy Koreya kabi boshqa mintaqaviy kuchlar o'rtasidagi raqobat tufayli yanada

murakkablashmoqda. Qo'shma Shtatlar Osiyo-Tinch okeani mintaqasida barqarorlikni saqlashdan va Xitoyni harbiy harakatlarga undashi mumkin bo'lgan har qanday harakatlardan qochib, Tayvanni himoya qilish majburiyatini qo'llab-quvvatlashdan kuchli manfaatdor.

Shu sababli, Tayvan mojarosini samarali boshqaradigan va barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlari va tashvishlarini inobatga oladigan, shu bilan birga mojaro xavfidan qochib, mintaqada barqarorlikni rag'batlantiradigan siyosatga ehtiyoj bor. Siyosat, shuningdek, bahsning kengroq geosiyosi va xavfsizlik ta'sirini, jumladan, Qo'shma Shtatlar va Xitoy o'rtaсидаги kengroq mojaro ehtimoli va boshqa mintaqaviy kuchlar uchun oqibatlarini ham hisobga olishi kerak. Muammo Xitoyning mintaqada o'sib borayotgan qat'iyatliligiga qaramasdan, Qo'shma Shtatlar Tayvan bilan munosabatlarini qanday yo'lga qo'yishi kerakligi. Qo'shma Shtatlar Tayvan xavfsizligi va barqarorligini ta'minlash bo'yicha uzoq muddatli majburiyatlargacha ega, buni 1979 yildagi Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonun tasdiqlaydi, bu AQSh Tayvanni mudofaa qurollari va yordami bilan ta'minlashga majburdir. Shu bilan birga, Qo'shma Shtatlar Xitoy bilan iqtisodiy, xavfsizlik va strategik manfaatlar bilan bog'liq holda murakkab va tanqidiy munosabatlarga ega. So'nggi yillarda Xitoy Tayvanni o'z nazorati ostiga qaytarishga intilayotgan "Yagona Xitoy" siyosatini olib borib, mintaqada qat'iy siyosat olib bormoqd. Bunga diplomatik bosimdan tortib harbiy pozitsiyaga qadar bir qator taktikalar kiradi, Xitoy armiyasi Tayvan bo'g'ozidagi mayjudligini oshiradi va muntazam ravishda harbiy mashqlar o'tkazadi. Ayni paytda, Tayvan boshqa davlatlar, jumladan, AQSh bilan aloqalarini mustahkamlashga intilib, ayni paytda o'zining mustaqil tashqi siyosatini olib bormoqda.

ASOSIY QISM

AQSh Tayvan bo'g'ozini o'z ichiga olgan Osiyo-Tinch okeani mintaqasida tinchlik va barqarorlikni saqlashdan katta manfaatdor. Tayvan AQSHning demokratik davlati va mintaqaviy xavfsizlik, iqtisodiy hamkorlik va xalqlar o'rtaсидаги aloqalarni rivojlantirishda muhim hamkor hisoblanadi. AQSh Xitoydan har qanday harbiy tajovuzni oldini olish va Tayvanning o'zini himoya qilish qobiliyatini ta'minlash uchun Tayvanga xavfsizlik bo'yicha yordam ko'rsatdi, jumladan qurol sotish va harbiy tayyorgarlik. AQSh, shuningdek, Xitoyning e'tirozlariga qaramay, Tayvanning Jahon sog'lijni saqlash assambleyasi va Birlashgan Millatlar Tashkilotining Iqlim o'zgarishi bo'yicha doiraviy konvensiyasi kabi xalqaro tashkilotlardagi ishtirokini qo'llab-quvvatlashdi. Biroq, AQSh-Tayvan munosabatlari Xitoyning Tayvanga bosimi ortib borayotgani sababli qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Xitoy Tayvanni materik bilan birlashishi kerak bo'lgan bo'lginchi provinsiya sifatida ko'radi va bu maqsadga erishish uchun kuch ishlatishtdan hech qachon voz kechmagan. Xitoyning harbiy modernizatsiyasi va kengayishi, jumladan, ilg'or raketalar, suv osti kemalari va samolyotlarni joylashtirish uning Tayvanga nisbatan niyatlar haqida xavotirlarni kuchaytirdi. Xitoy Tayvanni qo'llab-quvvatlayotgan mamlakatlarni jazolash

uchun o‘zining iqtisodiy ta’siridan ham foydalandi, masalan, Tayvan bilan turizm va savdoni qisqartirish, Tayvanning xalqaro tadbirdorda ishtirok etishiga to‘sinqinlik qilish. Xitoyning zo‘rlash taktikasi Tayvan bo‘g‘ozida yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan harbiy mojarodan xavotir uyg‘otdi, bu esa mintaqaviy barqarorlik va AQSh manfaatlariga jiddiy ta’sir ko‘rsatishi mumkin. Qo’shma Shtatlar Tayvanni qo’llab-quvvatlash va Xitoy bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri qarama-qarshilikdan qochish o‘rtasidagi nozik muvozanat harakatiga duch kelmoqda. AQSh uzoq yillik “Yagona Xitoy” siyosatiga ega, u Pekinni Xitoyning yagona hukumati sifatida tan oladi, lekin Tayvanning mavjudligini ham tan oladi. Qo’shma Shtatlar Tayvan mudofaasiga AQSh tomonidan yordam ko‘rsatishni ta‘minlaydigan va yaqin iqtisodiy va madaniy aloqalarni rag‘batlantiradigan Tayvan munosabatlari to‘g‘risidagi qonun orqali Tayvan bilan norasmiy munosabatlarni saqlab qoldi. Biroq, AQSh Xitoy uchun “qizil chiziq” ni kesib o‘tadigan va harbiy javobni keltirib chiqarishi mumkin bo‘lgan Tayvanning mustaqilligini ma‘qullayotgandek ko‘rinmaslikdan ehtiyyot bo‘lishi kerak. AQSh Osiyo-Tinch okeani mintaqasida Xitoyning yuksalishi, Shimoliy Koreyaning yadroviy va raketa dasturlari hamda Janubiy Xitoy dengizidagi hududiy nizolarni o‘z ichiga olgan murakkab geosiyosiy muhitda harakat qilishi kerak. Qo’shma Shtatlar, shuningdek, o‘z xavfsizlik tashvishlari va manfaatlariga ega bo‘lgan boshqa mintaqaviy kuchlar, masalan, Yaponiya va Janubiy Koreya bilan munosabatlarini muvozanatlashi kerak. Qo’shma Shtatlar Tayvan masalasida Xitoy bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri mojaroga tushib qolmaslik kerak, shu bilan birga xavfsizlik bo‘yicha hamkor va qoidalarga asoslangan xalqaro tartib himoyachisi sifatida o‘z ishonchini saqlab qolishi kerak. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash: AQSh Tayvan hukumati bilan aloqa darajasini oshirish orqali Tayvan bilan diplomatik munosabatlarini mustahkamlashi kerak. Bu ikki davlat o‘rtasidagi oliy darajadagi tashriflar chastotasini oshirish va hamkorlik ko‘laminu nafaqat iqtisodiy va harbiy hamkorlikdan tashqari kengaytirishni ham o‘z ichiga olishi mumkin. Tayvan bilan diplomatik munosabatlarni mustahkamlash XXRga AQSh Tayvan bilan munosabatlariga sodiq ekanligi haqida aniq xabar beradi.

XXRga AQSh Tayvan bilan munosabatlariga sodiq ekanligi haqida aniq xabar bermoqda. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash ikki davlat o‘rtasidagi iqtisodiy va madaniy hamkorlikni yaxshilashi mumkin. Demokratik yo‘l bilan qo’llab-quvvatlash orqali mintaqada barqarorlikni saqlashga yordam berishga intilmoqda. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash XXRni qo‘zg’atib, AQSh-Xitoy munosabatlarining yomonlashishiga olib kelishi mumkin. XXR Tayvanni o‘z hududining bir qismi deb hisoblaydi va Tayvanni alohida davlat sifatida tan olishni nazarda tutuvchi har qanday harakatlarga salbiy munosabat bildirishi mumkin. Tayvan bilan diplomatik aloqalarni mustahkamlash, agar XXR bunga javoban tajovuzkor harakatlarni amalga oshirsa, Tayvanni yanada zaif ahvolga solishi mumkin. Tayvanga harbiy yordamni oshirish: AQSh Tayvanni XXRning potentsial tajovuzidan himoya qilish uchun unga

harbiy yordamini oshirishi kerak. Bu ilg'or harbiy texnikani sotish va Tayvan harbiy kuchlarini tayyorlashni o'z ichiga olishi mumkin. Qo'shma Shtatlar, shuningdek, o'zining harbiy salohiyatini va AQSh armiyasi bilan o'zaro hamkorlikni oshirish uchun Tayvan bilan qo'shma harbiy mashg'ulotlar chastotasini oshirishi kerak. Bu Tayvanga XXRning ehtimoliy tajovuzidan o'zini himoya qilishga yordam berishi mumkin. mintaqaviy barqarorlikka hissa qo'shishi mumkin bo'lgan AQSh-Tayvan munosabatlarini mustahkamlaydi. Tayvanni ilg'or harbiy texnika bilan ta'minlash va o'qitish ham AQSh va Tayvan harbiy hamkorlikni yaxshilashga yordam beradi. Shu bilan bir qatorda AQShning tayvanga bo'lgan bu qarashlari bir qator salbiy oqibatlarni ham yuzaga keltiradi. Masalan:1) Tayvanga harbiy yordam ko'rsatish XXRni qo'zg'atib, harbiy mojaroga olib kelishi mumkin. 2) Tayvanga harbiy yordamning kuchayishi XXRning Tayvan avtonomiysi va hududiy yaxlitligi haqidagi tasavvuriga putur etkazishi mumkin.3) Tayvanni ilg'or harbiy texnika bilan ta'minlash va o'qitish mintaqada qurollanish poygasiga olib kelishi mumkin.

AQSh mintaqadagi keskinlikni pasaytirish va harbiy mojaro xavfidan ochish uchun XXR bilan konstruktiv muloqot olib borishi kerak. Tayvan muammosini barcha ishtirokchilar uchun maqbul bo'lgan tinch yo'l bilan hal qilishga qaratilishi kerak. AQSh har qanday yechim demokratiya, inson huquqlari va qonun ustuvorligi tamoyillariga asoslanishi kerakligini ta'kidlashi kerak

XXR bilan konstruktiv muloqotga kirishish keskinlikni pasaytiradi va mintaqada harbiy mojaroning oldini olishga yordam beradi. Bu AQSh va Xitoy o'rtasidagi savdo va iqlim o'zgarishi kabi boshqa muammolarni hal qilish imkoniyatini berishi mumkin. Tayvan muammosini barcha ishtirokchilar uchun maqbul bo'lgan tinch yo'l bilan hal qilishga olib kelishi mumkin.

XULOSA

Barcha mavjud variantlarni va ularning mumkin bo'lgan oqibatlarini sinchkovlik bilan ko'rib chiqqandan so'ng, Tayvanga nisbatan AQSh uchun afzal qilingan siyosat varianti Tayvanga diplomatik yordamni kuchaytirish bilan birga mavjud pozitsiyaning davomi hisoblanadi. Ushbu variant Tayvan demokratiyasini rivojlantirish va Xitoy bilan qurolli qarama-qarshilik xavfidan ochish zarurligini muvozanatlashtiradi.

1. Tayvanning diplomatik yordamini kuchaytirish: Ushbu maqsadga erishish uchun AQSh Tayvan bilan munosabatlarini kuchaytirishi kerak. AQShning yuqori darajali rasmiylarining Tayvanga tashrifi, Tayvanning xalqaro tashkilotlardagi ishtirokini qo'llab-quvvatlashning ortishi va Tayvan mustaqilligini normallashtirish mumkin bo'lishi mumkin.

2. Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonun va harbiy texnika va xizmatlarni etkazib berish orqali siyosatni ishlab chiqish: Ushbu siyosatga erishishni kafolatlash uchun Qo'shma Shtatlar Tayvan munosabatlari to'g'risidagi qonunni amalga oshirishni davom ettirishi, shuningdek, mudofaa uskunalari va xizmatlarini taqdim etishi muhimdir. Tayvanga. AQSh, shuningdek,

Xitoyni Tayvanga qarshi kuch ishlatishga yo'l qo'ymasligi va Tayvan xavfsizligi va suverenitetini ta'minlash uchun barcha zarur mudofaa yordamini taqdim etishi haqida xabardor qilishi kerak.

3. Xitoy bilan muloqot qilish: Qo'shma Shtatlar butun Tayvan bo'g'ozida barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan diplomatik sa'y-harakatlarini davom ettirishi va Xitoy kuchlarining unga qarshi boshqa choralar ko'rishiga yo'l qo'ymasligi kerak. AQSh Xitoya nizolarni tinch yo'l bilan hal etishni qadrlashini va Tayvan bo'g'ozidagi mavjud status-kvo bilan birdamligini bildirishi kerak. Tayvning xavfsizligi va suverenitetini ta'minlash uchun Xitoy ham AQSh tomonidan Tayvanga nisbatan kuch ishlatishga yo'l qo'ymaslik va barcha zarur mudofaa yordamini taqdim etishi haqida xabardor qilinishi kerak.

Hind-Xitoy mintaqasida barqarorlik, xavfsizlik va farovonlikni rag'batlantirish tamoyillari Amerikaning Tayvanga nisbatan siyosatiga rahbarlik qilishi kerak. Mintaqaviy keskinlikni yumshatish uchun Qo'shma Shtatlar Tayvanning demokratik va suverenitetini qo'llab-quvvatlashi va bir vaqtning o'zida XXR bilan konstruktiv muloqot olib borishi kerak. Mintaqadagi Xitoy Xalq Respublikasining o'sib borayotgan ta'siriga qarshi turish uchun AQSh ham shu maqsadda o'z ittifoqlari va sherikliklarini kuchaytirishi kerak, xususan, To'rtlik mamlakatlariga e'tibor qaratishi kerak. AQSh Tayvan masalasida qat'iy pozitsiyani egallashi va XXRga Tayvanga nisbatan har qanday tajovuzkor harakatlarga toqat qilmasligi haqida aniq xabar yuborishi juda muhimdir. Bunga parallel ravishda, AQSh ham barcha tomonlar qabul qilishga tayyor bo'lgan do'stona rezolyutsiyani topish uchun choralar ko'rishi kerak. Bu nafaqat AQSh va Tayvanga foyda keltiradi, balki bu muammoni tinch yo'l bilan hal qilish orqali Hind-Tinch okeani mintaqasida kengroq barqarorlik va xavfsizlikka ijobiy hissa qo'shadi. AQSh Osiyo-Tinch okeani mintaqasining murakkab geosiyosiy va xavfsizlik kontekstidan kelib chiqib, xavfsizlikni saqlash, muloqotni rivojlantirish hamda AQShning strategik manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan Tayvanga nisbatan to'liq va muvozanatli siyosat olib borishi kerak. AQShning eng yaxshi natijasi Tayvan muammosini tinch yo'l bilan hal qilish bo'ladi, bu sizning xalqingizning xohish-istiklarini hurmat qiladi, mintaqaviy barqarorlikni saqlaydi va xalqaro qoidalarga asoslangan tartibni ta'minlaydi. Qo'shma Shtatlar ushbu natijaga erishish uchun ba'zi siyosiy maqsadlarni belgilashi kerak.

Birinchidan, Tayvan va Xitoy o'rtasidagi keskinlikni kamaytirish va aloqani yaxshilash uchun AQSh bu ikki tomon o'rtasida muloqot va tushunishni rivojlantirishga qaratilgan diplomatiya harakatlarida ishtiroy etishi kerak. Qo'shma Shtatlar ishonchni mustahkamlash va noto'g'ri hisob-kitoblar xavfini kamaytirishga yordam beradigan rasmiylar o'rtasida tashriflar almashinuvni va muloqot kabi ishonchni mustahkamlash choralarini qo'llab-quvvatlashi kerak.

Ikkinchidan, Tayvanga Xitoyning mumkin bo'lgan har qanday tajovuzidan o'zini himoya qilishda yordam berish uchun AQSh Tayvan qurolli kuchlari bilan hamkorlikni kuchaytirishi kerak. Qo'shma Shtatlar Tayvanning o'z xavfsizligiga tahdidlarni oldini olish va ularga qarshi

kurashish qobiliyatini ta'minlash, qurol sotish va harbiy tayyorgarlikdan tashqari xavfsizlik yordamini ko'rsatishni davom ettirishi kerak.

Uchinchidan, Qo'shma Shtatlar mintaqadagi hamfikr hamkorlari bilan hamkorlik qilishi kerak, masalan, Tayvanning xalqaro tashkilotlardagi ishtirokini cheklash harakatlari va Xitoyning yomon xatti-harakatlariga qarshi turish uchun Janubiy Xitoy dengizidagi qat'iy harakatlari. Mintaqaning xavfsizligi va barqarorligini qo'llab-quvvatlash uchun Qo'shma Shtatlar Yaponiya, Janubiy Koreya va boshqa mintaqaviy kuchlar bilan ittifoq va hamkorlikni kuchaytirishi kerak.

Qo'shma Shtatlar, shuningdek, Tayvanning demokratiyasi, inson huquqlari va iqtisodiyotini rivojlantirishni davom ettirishi kerak. Tayvanning xalqaro tashkilotlardagi ishtiroki va uning mintaqasi va dunyo bilan iqtisodiy aloqalarini rivojlantirish Qo'shma Shtatlar tomonidan rag'batlantirilishi kerak. AQSh, shuningdek, Xitoyning Tayvanning ichki ishlariiga aralashish yoki Tayvanga o'z siyosiy tizimini majburlash bo'yicha har qanday urinishlariga qarshi chiqishda davom etishi kerak.

Nihoyat, butun mintaqada tobora murakkablashib borayotgan geosiyosiy va xavfsizlik kontekstini hisobga olish uchun AQSh Tayvanga nisbatan muvozanatli va nozik siyosatni qabul qilishi kerak. AQSh Tayvanning diplomatiyasini mustahkamlash, harbiy hamkorlikni kuchaytirish, hamfikrlar bilan ishslash, shuningdek, bunday davlatlar bilan hamkorlikni rivojlantirish orqali uning demokratiyasi va iqtisodiy rivojlanishiga yordam berishi kerak. Qo'shma Shtatlar butun mintaqada barqarorlikni saqlashga, Tayvan va Xitoy bilan muloqot va tushunishni rivojlantirishga hissa qo'shishi mumkin, shuningdek, bu orqali AQShning ushbu sohadagi strategik manfaatlarini himoya qilishi mumkin. Shu nuqtai nazardan, men Qo'shma Shtatlar Tayvan bilan hamkorlikni kuchaytirish, mudofaa yordamini oshirish, Xitoy Xalq Respublikasi bilan konstruktiv muloqot olib borish va butun mintaqada ittifoqchilikni mustahkamlash siyosatini olib borishni taklif qilaman. Qo'shma Shtatlar bunday siyosatni qo'llash orqali o'z manfaatlarini ilgari surishi, ittifoqchilarini himoya qilishi va Hind-Tinch okeani mintaqasida barqarorlik va xavfsizlikni saqlashi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Chiang, Y. C. (2021). The United States and the Taiwan Strait Crisis: A Comparative Analysis of the Clinton and Trump Administrations. *Journal of East Asian Studies*, 21(1), 93-117.
2. Cole, J. M. (2020). Cross-Straits relations in the context of US-China strategic competition. *The Chinese Journal of International Politics*, 13(2), 277-299.
3. Federation of American Scientists. (2022, March 1). China-Taiwan Crisis: Background and Global Implications. Retrieved from <https://fas.org/sgp/crs/row/IF12011.pdf>
4. Glaser, B. S. (2019). Taiwan's security in the changing regional environment. *Journal of Contemporary China*, 28(117), 370-384.

5. Ministry of Foreign Affairs, Republic of China (Taiwan). (2021, September 29). Joint Statement of the U.S.-Taiwan Global Cooperation and Training Framework. Retrieved from https://www.mofa.gov.tw/News_Content_M_2.aspx?n=8197C45FF9ACFE0E&sms=A25330A8996FDBA6&s=E58B50F0D090ED36
6. Ministry of National Defense, Republic of China (Taiwan). (2022, February 22). National Defense Report 2022. Retrieved from <https://www.mnd.gov.tw/English/Publish.aspx?title=National%20Defense%20Report%202022>
7. Office of the Secretary of Defense. (2021, September). Military and Security Developments Involving the People's Republic of China 2021. Retrieved from <https://media.defense.gov/2021/Sep/01/2002828792/-1/-1/1/2021-CHINA-MILITARY-POWER-REPORT.pdf>
8. Rigger, S. (2019). Taiwan's Democratic Development: A Model for China?. *Journal of Democracy*, 30(3), 99-113.
9. Shambaugh, D. (2018). The United States and East Asia: Challenges and Opportunities. *Journal of Democracy*, 29(4), 115-129.
10. Tsai, I. (2021, July 1). Taiwan Can Help Supply Chains Diversify. *The New York Times*. Retrieved from <https://www.nytimes.com/2021/07/01/opinion/taiwan-tech-supply-chain.html>
11. United States Department of State. (2021, October 20). U.S. Relations with Taiwan. Retrieved from <https://www.state.gov/u-s-relations-with-taiwan/>